

Warszawa, dnia 3 października 2013 r.

Protokół piątego posiedzenia Senackiego Zespołu Strażaków

Dnia 1 października 2013 r. w siedzibie Senatu odbyło się posiedzenie Senackiego Zespołu Strażaków, z udziałem zaproszonych gości z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, Szkoły Głównej Służby Pożarniczej oraz Ochotniczych Straży Pożarnych. W pierwszej części posiedzenia zastępca Komendanta Głównego PSP nadbryg. Janusz Skulich przedstawił informację na temat sytuacji pożarowej kraju i udziału jednostek straży w działaniach ratowniczych. Poinformował, iż w ciągu ostatnich 6 lat liczba zdarzeń z udziałem PSP i OSP utrzymuje się na podobnym poziomie (z wyjątkiem ekstremalnego pod względem powodziowym roku 2010), przy czym pożarów jest o 1/3 mniej niż innych zagrożeń miejscowych. Patrząc na statystykę zaangażowania jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych można zauważyć stały wzrost ich udziału w działalności ratowniczej. Często mówi się już nie o ich roli wspierającej, a wręcz o przenoszeniu na nie ciężaru udziału w takich działaniach. Rośnie współdziałanie Ochotniczych Straży Pożarnych z Państwową Strażą Pożarną w różnego rodzaju zdarzeniach. Coraz częściej też jednostki OSP interweniują samodzielnie, bez udziału Państwowej Straży Pożarnej.

Poruszając sprawę kompetencji OSP, zwrócono uwagę na zwiększającą się liczbę wypadków śmiertelnych strażaków ochotników. Wynika ona z niewystarczającego ich przygotowania i przeszkolenia do prowadzenia różnego rodzaju działań, takich jak np. rozpoznanie zdarzenia, zidentyfikowanie zagrożenia czy wybór sposobu reagowania. To wiąże się bezpośrednio z wyposażeniem jednostek w sprzęt, który daje możliwość przygotowania ich do roli „pierwszej jednostki” stykającej się z zagrożeniem. To zaś jest powiązane m.in. z odpowiednim poziomem finansowania.

Senatorowie – członkowie Zespołu poprosili o wskazanie rozwiązań, pozwalających gminom uzyskać wsparcie w finansowaniu działalności OSP. Sytuacja wydaje się być łatwiejsza w przypadku jednostek OSP będących w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. W ciągu kilku lat nastąpił znaczny wzrost budżetu (z ponad 20 mln do 70 mln zł) przeznaczonego na działalność operacyjną (paliwo, sprzęt, wyposażenie związane z wykonywaniem działalności ratowniczej). Ale widać jednocześnie potrzebę

wspierania działalności pozaoperacyjnej OSP. W następnej perspektywie budżetowej trzeba wziąć pod uwagę przygotowanie jak największej liczby jednostek do działalności specjalistycznej, a więc uwzględnić ich wyposażenie w odpowiedni sprzęt i przeprowadzenie odpowiednich szkoleń.

W dyskusji próbowano odpowiedzieć na pytanie, czy istniejąca sieć Ochotniczych Straży Pożarnych, będących w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, jest wystarczająca, czy należy ją rozszerzać, czy też lepiej skupić się na jej doposażeniu. Obecnie wg przeprowadzanych analiz jest około 150 jednostek OSP, które powinny zostać jeszcze włączone do KSRG. Senatorowie zaproponowali mechanizm wsparcia jednostek słabszych – większego dofinansowania w gminach biedniejszych.

Zwrócono również uwagę na fakt, iż powodem trudności w tworzeniu jednostek OSP jest środowisko jej członków. Brakuje odpowiedniego ludzkiego potencjału. Warto więc stworzyć system docierania do młodzieży, skupić się na jej edukacji. Widać bowiem potrzebę wytworzenia filaru edukacji społecznej, ukierunkowanego głównie na dzieci i młodzież, postrzeganego jako działanie wieloinstytucjonalne.

Efektom dofinansowania Ochotniczych Straży Pożarnych będących w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym w ostatnich kilku latach jest ich dobre wyposażenie w aparaty ochrony dróg oddechowych, narzędzia hydrauliczne, motopompy do wody zanieczyszczonej czy zestawy do kwalifikowanej pierwszej pomocy. Jednocześnie stan potrzeb jest cały czas monitorowany. Największe braki odczuwane są w wyposażeniu jednostek w samochody ratownicze.

Druga część posiedzenia poświęcona była statusowi prawnemu kierowców OSP. Przygotowywany jest projekt regulacji, umożliwiający generację przychodów z tytułu umów zleceń na konserwację sprzętu kierowcom do pewnego progu, który nie będzie skutkował koniecznością przejścia z KRUS do ZUS. Drugim aspektem pracy kierowców są zezwolenia na prowadzenie pojazdów uprzywilejowanych. Dziś warunkiem otrzymania zaświadczenia są: prawo jazdy, odpowiedni wiek oraz aktualne badania lekarskie i psychologiczne. Zgodnie z nowelizacją ustawy o kierujących pojazdami z 5 stycznia 2011 r. i rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z 15 maja 2013 r. w sprawie kursów dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych i pojazdów przewożących wartości pieniężne, do 4 stycznia 2016 r. osoby posiadające zaświadczenia będą musiały wymienić je odpłatnie na zezwolenia. Dodatkowo od 4 stycznia 2016 roku konieczny będzie również udział w specjalistycznym szkoleniu.

Na posiedzeniu Zespół podjął również decyzję o zorganizowaniu konferencji na temat działań podejmowanych na rzecz uzyskania podstawowego poziomu gotowości w zakresie ratownictwa specjalistycznego przez OSP.

Protokół sporządzono
w Biurze Spraw Senatorskich
tel. (22) 694 95 40
bss@nw.senat.gov.pl